

08.03.2019

KYRÖNJOEN VESISTÖALUEEN TULVARYHMÄ ÖVERVÄMNINGSGRUPPEN FÖR KYRO ÄLVS AVRINNINGSSOMRÅDE

1. kokous 11.4.2019 – 1. mötet 11.4.2019

Aika/Tid: To 11.4.2019 klo 12:30–14:30

Paikka/Plats Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus – NTM-centralen i Södra Österbotten
Alvar Aallonkatu 8, 1. krs/vån., nh 1, Seinäjoki

Läsnä

Närvarande: Ari Rinta-Jaskari	Pohjanmaan pelastuslaitos – Österbottens räddningsverk
Christine Bonn	Pohjanmaan liitto – Österbottens förbund
Aulis Rantala (pj./ordf.)	Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus – NTM-centralen i Södra Österbotten
Eetu Myllyniemi	Kauhajoen kaupunki – Kauhava stad
Juha Tuorila	Pohjanmaan ELY-keskus - - NTM-centralen i Österbotten
Kim Ehrs	Mustasaaren kunta – Korsholms kommun
Mats Lall	Mustasaaren kunta – Korsholms kommun
Vesa Lehtinen	Vaasan kaupunki – Vasa stad
A.-P. Laitalainen	Ilmajoen kunta – Ilmajoki kommun
Tiina Penttilä	Ilmajoen kunta – Ilmajoki kommun
Timo Lakso	Etelä-Pohjanmaan liitto – Södra Österbottens förbund
Sari Yli-Mannila	Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus – NTM-centralen i Södra Österbotten
Katja Haukilehto	Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus – NTM-centralen i Södra Österbotten
Erika Raitalampi (siht./sekr.)	Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus – NTM-centralen i Södra Österbotten

Muistio - PM

1. Kokouksen avaus

Aulis Rantala avasi kokouksen ja esitteli tulvariskien hallinnan toisen kierroksen tavoitteita.

Aulis Rantala öppnade mötet och presenterade de målen som har uppställt för hanteringen av översvämningsrisker under andra omgången.

2. Jäsenten esittelykierros

Paikalla olleet jäsenet esittäytyivät ja käytiin läpi tulvaryhmään nimetyt edustajat ja varaedustajat. Tiina Penttilä (Ilmajoen kunta) toimii lokakuuhun asti Sari Paanasen sijaisena.

De närvarande medlemmarna presenterade sig och man gick igenom medlemmarna som har utsetts till representanterna och suppleanterna i översvämningsgruppen. Tiina Penttilä (Ilmajoki kommun) fungerar som suppleant för Sari Paananen ända till oktober.

3. Asialistan hyväksyminen

Asialista hyväksyttiin.

Föredragningslistan godkändes.

4. Tulvariskien hallinnan suunnittelun vaiheet

Erika Raitalampi esitteli tulvariskien hallinnan suunnittelun vaiheita ja tulvaryhmän toimintaa ja aikataulua toiselle suunnittelukierrokselle (liite 1). Pääosa tulvaryhmän työskentelystä tapahtuu vuosien 2019-2020 aikana. Kuuleminen ehdotuksista tulvariskien hallintasuunnitelmiksi alkaa näillä näkymin 1.10.2020 ja kestää kuusi kuukautta.

Erika Raitalampi presenterade olika faser för hanteringen av översvämningsrisker och översvämningsgruppens verksamhet samt tidtabellen för andra planeringsomgången (bilaga 1). Största delen av översvämningsgruppens arbete sker under åren 2019-2020. För tillfället ser det ut att samrådet om förslaget till planen för hanteringen av översvämningsrisker inleds 1.10.2020 och kommer att pågå sex månader.

5. Tulvariskien alustava arviointi vuonna 2018 ja merkittävät tulvariskialueet

Tulvariskien alustava arviointi toteutettiin vuoden 2018 alkupuolella. Ehdotukset merkittäviksi tulvariskialueiksi olivat kuultavana ajalla 9.4.-9.7.2018 ja Pohjanmaan maakunnista palautetta tuli yhteensä 20 taholta. Palautteen perusteella ehdotuksessa olleita aluerajauksia tai kriteereitä ei ollut tarpeen muuttaa. Kyrönjoen vesistöalueelta palautetta tuli mm. tulvariskien hallinnan toimenpiteisiin liittyen. Tarkempia tietoja palautteesta löytyy liitteen 1 esityksestä. Maa- ja metsätalousministeriö nimesi merkittävät tulvariskialueet toiselle suunnittelukaudelle vuoden 2018 lopussa.

Den preliminära bedömningen av översvämningsrisker genomfördes under första hälften av år 2018. Förslagen till områden med betydande översvämningsrisk var framlagda till påseende och för samråd 9.4.-9.7.2018. I de österbottniska landskapen gav 20 olika intressegrupper sin respons. Utgående från responsen var det inte något behov av att ändra områdesgränserna eller kriterierna i förslaget. I Kyro älvs avrinningsområde gavs responsen t.ex. om åtgärderna för hanteringen av översvämningsrisker. Närmare uppgifter om responsen finns i framställningen i bilaga 1. Jord- och skogsbruksministeriet fastställde områdena med betydande översvämningsrisk för den andra planeringsperioden i slutet av år 2018.

6. Tulvaryhmän tehtävät ja toimintatavat toisella suunnittelukierroksella – Översvämningsgruppens uppgifter och verksamhetssätt under andra planeringsomgången

Tulvaryhmien tehtävät on määritelty yleispiirteisesti tulvariskien hallinnasta annetussa laissa (620/2010 16 §) (liite 1). Lisäksi tulvaryhmille laaditaan toimintasuunnitelmat tai päivitetään ensimmäisen suunnittelukierroksen toimintasuunnitelmia. Kyrönjoen vesistöalueen tulvaryhmän toimintasuunnitelmaa päivitettiin seuraavilta osin:

- Sovittiin, että varapuheenjohtajaksi nimetään Aulis Rantalán varaedustaja Liisa Maria Rautio.
- Kokouspaikka on toisella suunnittelukierroksella kiertävä kunnasta toiseen. Sovittiin, että edetään aakkosjärjestyksessä ja näin seuraava tulvaryhmän kokous järjestetään Ilmajoella. Seuraavan kokouksen ajankohta sovitaan edellisessä kokouksessa. Kutsu ja asialista toimitetaan edustajille ja varaedustajille kaksi viikkoa ennen kokousta sähköisesti. Kokousaineistot pyritään toimittamaan kutsun yhteydessä, mutta voidaan myös toimittaa lähempänä kokousta, jos on tarpeen. Mikäli tarvitaan virallinen lausunto kunnalta, aineisto toimitetaan aiemmin.
- Sovittiin, että tulvaryhmä työskentelee kaksikielisenä. Jokainen edustaja voi käyttää kokouksissa äidinkieltään ja tarvittaessa keskustelu käännetään.

- Sovittiin, että jokainen edustaja vastaa oman organisaationsa sisäisestä viestinnästä. Kokousajankohdat ja asialistat lisätään www.ymparisto.fi/tulvaryhmat –verkkosivuille. Tämän lisäksi testataan tulvaryhmälle perustettavan työtilan toimivuutta. Työtilaan lisätään kokousaineistot ja muu tulvaryhmälle jaettava materiaali. Työtila voisi olla esim. SharePoint tai projektipankki. ELY-keskus laatii tulvaryhmän viestintäsuunnitelman, jonka tulvaryhmä hyväksyy.

Lisäksi sovittiin tulvaryhmän työskentelytavoista. Virallisten kokousten yhteydessä voidaan järjestää maastovierailuja eri kohteille. Maastovierailut voivat liittyä esimerkiksi kokouksen järjestävän kunnan ajankohtaiseen hankkeeseen. Lisäksi tavoitteiden ja toimenpiteiden suunnittelussa ja päivittäisessä voidaan järjestää työpajoja, johon kutsutaan mukaan myös sidosryhmien edustajia. Kyrönjoen vesistöalueen tulvaryhmä kokoontuu kolme kertaa vuoden 2019 aikana ja seuraava kokous on työpaja, jossa käsitellään tulvariskien hallinnan tavoitteita. Tarkemmat kokousaiheet löytyvät liitteestä 1.

Översämningsgruppernas uppgifter har översiktligt definierats i lagen om hantering av översvämningsrisker (620/2010 16 §) (bilaga 1). För översvämningsgrupperna utarbetas dessutom verksamhetsplaner eller verksamhetsplanerna för den första planeringsomgången uppdateras. Verksamhetsplanen för Kyro älvs avrinningsområdes översvämningsgrupp uppdateras till följande delar:

- Man kom överens om att Aulis Rantalas suppleant Liisa Maria Rautio utses till vice ordförande.
- Under andra planeringsomgången cirkulerar mötesplatsen mellan kommunerna. Man kom överens om att mötesplatsen väljs enligt alfabetisk ordning och översvämningsgruppens nästa möte ska hållas i Ilmajoki. Tidpunkten för nästa möte kommer att bestämmas i det föregående mötet. Kallelsen och föredragningslistan skickas elektroniskt till medlemmarna och suppleanterna två veckor före mötet. Man syftar till att mötesmaterial skickas med kallelsen, men vid behov det kan också skickas närmare mötet. Om det behövs ett officiellt utlåtande av kommunen, skickas materialet tidigare.
- Man kom överens om att översvämningsgruppen arbetar tvåspråkigt. Varje medlem kan använda sitt modersmål i möten och vid behov översätts diskussionen.
- Man kom överens om att varje medlem har ansvar för intern kommunikation i sin egen organisation. Mötestidpunkter och föredragningslistor förs in på webbsidan <https://www.miljo.fi/oversvamnings-grupper>. Ytterligare testar man, hur arbetsmiljön som grundas för översvämningsgruppen, fungerar. Mötesmaterial och övrigt till översvämningsgruppen avsett material förs in i arbetsmiljön. Arbetsmiljön kunde vara t.ex. SharePoint eller projektbank. NTM-centralen utarbetar översvämningsgruppens kommunikationsplan, som översvämningsgruppen godkänner.

Ytterligare kom man överens om översvämningsgruppens arbetssätt. I samband med officiella möten kan man arrangera terrängbesök till olika objekt. Terrängbesöken kan ansluta sig t.ex. till något aktuellt projekt i kommunen där mötet hålls. Man kan dessutom arrangera workshopar gällande planeringen och uppdateringen av mål och åtgärder till vilka man även kallar med intressegruppers representanter. Översvämningsgruppen för Kyro älvs avrinningsområde sammanträder tre gånger under år 2019 och nästa möte är workshop, där man behandlar målen för hanteringen av översvämningsrisker. Närmare information om mötestemana finns i bilaga 1.

7. Mahdollisten pysyvien ja muiden asiantuntijoiden kutsuminen tulvaryhmään – Kallande av eventuella permanenta sakkunniga och övriga experter till översvämningsgruppen

Tulvaryhmä voi kutsua ryhmään pysyviä asiantuntijoita, jotka kutsutaan virallisten edustajien ja varaedustajien tapaan tulvaryhmän kokouksiin. Lisäksi esimerkiksi työpajoihin voidaan kutsua sidosryhmien edustajia eli ns. muita asiantuntijoita.

Kyrönjoen tulvaryhmässä keskusteltiin pysyvistä asiantuntijoista ja päädyttiin, että seuraaville tahoille lähetetään nimeämispyyntöt:

- Vaasan vesi, yksi edustaja
- Seinäjoen energia, Vaasan energia ja Koskienergia, yksi edustaja

- Maanomistajat:
 - o Kyrönjoen alaosa: jakokunta ja pengerrisyhtiö, yksi edustaja
 - o Kyrönjoen yläosa: MTK Etelä-Pohjanmaa, yksi edustaja
 - o Pengerrisyhtiöt: Ilmajoki-Seinäjoki, yksi edustaja
- Suomen metsäkeskus: yksi edustaja

Sovittiin myös, että kokouksiin voidaan tapauskohtaisesti kutsua tilapäisiä asiantuntijoita.

Översvämningsgruppen kan kalla permanenta sakkunniga till gruppen. De kallas till möten på samma sätt som de ordinarie medlemmarna och suppleanterna. Dessutom kan man till workshoppar kalla representanter från olika intressegrupper dvs. s.k. övriga experter.

I Kyro älvs översvämningsgrupp diskuterade man om permanenta sakkunniga och man beslöt att skicka anhållan om att utse en representant till följande intressegrupper:

- Vasa Vatten, en representant
- Seinäjoen energia, Vasa energi och Koskienergia, en representant
- Markägare:
 - o Kyro älvs nedre del: skifteslag och invallningsbolag, en representant
 - o Kyro älvs övre del: MTK Södra Österbotten, en representant
 - o Invallningsbolag: Ilmajoki-Seinäjoki, en representant
- Finlands skogscentral: en representant

Man kom även överens om att man kan bedöma fall för fall och kalla också tillfälliga sakkunniga till möten.

8. Tulvakartoitusten tilanne ja vuonna 2019 tehtävät kartoitukset Kyrönjoella – Läget för översvämningskarteringar och karteringar som ska utföras i Kyro älv år 2019

Sari Yli-Mannila esitteli tulvakartoituksen tilannetta ja päivitystarpeita Kyrönjoella (liite 2). Tulvakartoitukset tulee tarkistaa, päivittää ja hyväksyttää tulvaryhmällä vuoden 2019 loppuun mennessä. Laserkeilaussuunnitelman mukaan Kyrönjoen alaosan tulvakartoituksessa voidaan käyttää vuonna 2018 laserkeilattua aineistoa. Ilmajoki-Seinäjoen osalta uusi kansallinen laserkeilausaineisto saadaan vasta ensi vuoden puolella, joten päivitykset eivät ehdi mukaan tämän vuoden tulvavaarakarttoihin. Seinäjoen tarkempien riskikohteiden kartoituksessa v. 2019 voidaan kuitenkin käyttää Seinäjoen kaupungin tarkempaa laserkeilausdataa.

Kyrönjoen vesistöalueen merkittävistä tulvariskialueista tulvavaara ja tulvariskikartat päivitetään Ilmajoki-Seinäjoen sekä Ylistaro-Vähäkyrön osalta. Seinäjoella tehdään tarkempi tulvariskikartoitus kesällä 2019. Ilmajoen kunta mitannut riskikohteita kesällä 2018. Kartoitus on tulossa erikoisskenaariona tulvakartta-palveluun. Tulvariskikohteiden päivityksiin toivottiin apua myös kunnilta. Vähäkyrö-Koivulahden alueelle laaditaan uusi tulvakartoitus v. 2019 aikana. Keskusteltiin mahdollisuudesta tehdä kartoituksen yhteydessä selvitys mahdollisesta patomurtumatilanteesta Koivulahden alueella.

Keskusteltiin myös, voidaanko siirtyä käyttämään tulvavaarakartoissa N2000-korkeusjärjestelmää. Sovittiin, että vielä toistaiseksi käytetään sekä N60- että N2000-järjestelmää.

Tulvakartat löytyvät [täältä](#).

Sari Yli-Mannila berättade om läget för översvämningskarteringen och uppdateringsbehoven för Kyro älv (bilaga 2). Översvämningskartorna ska granskas och uppdateras och översvämningsgruppen ska godkänna dem senast i slutet av år 2019. Enligt planen för laserskanning kan man vid översvämningskartering för Kyro älvs nedre del använda laserskanning data från år 2018. Vad det gäller Ilmajoki-Seinäjoki

området får man nya nationella laserskanning data först nästa år och därför hinner uppdateringar inte med på översvämningskartorna i år. Då man närmare kartlägger riskobjekt i Seinäjoki år 2019, kan det dock användas noggrannare laserskanning data över Seinäjoki stad.

Av områdena med betydande översvämningsrisk i Kyro älvs avrinningsområde uppdateras kartorna över översvämningshotade områden och översvämningsrisker för Ilmajoki-Seinäjoki och Ylistaro-Lillkyro. I Seinäjoki kartläggs översvämningsrisker noggrannare under sommaren 2019. Ilmajoki kommun har mätt riskobjekt under sommaren 2018. Karteringen ska föras in i översvämningskarttjänsten som specialscenario. Man önskar att även kommunerna hjälper till att uppdatera översvämningsriskobjekt. För Lillkyro-Kvevlax området utarbetas ny översvämningskartering under år 2019. Man diskuterade även om att i samband med kartläggningen göra en utredning av ett eventuellt dammbrott i Kvevlax.

Man diskuterade också om man kan påbörja använda N2000-höjdsystemet i översvämningskartor. Man bestämde att för tillfället används både N60- och N2000-systemet.

Översvämningskartorna finns [här](#).

9. Muut asiat – Övriga ärenden:

- a. Tulvariskien hallinnan toimenpiteiden ajankohtaiskatsaus – Aktuellt angående åtgärder för hanteringen av översvämningsrisker

Käytiin lyhyesti ja tiiviisti läpi edellisen suunnittelukierroksen tulvariskien hallinnan toimenpiteitä, joiden toteutusta jatketaan edelleen. Osa toimenpiteistä on saatu toteutettua edellisen suunnittelukierroksen aikana ja osa on ns. jatkuvia toimenpiteitä, joiden toteutusta jatketaan esim. virkatyönä ilman valmistumisaikatauluja. Rinta-Jaskari kertoi, että Pohjanmaan pelastuslaitokselle on tilattu hydrokopteri, joka soveltuu mm. pienten eläinten pelastamiseen.

Man gick kortfattat igenom åtgärderna för hanteringen av översvämningsrisker som behandlades under förra planeringsomgången. Genomförande av dessa fortsätts fortfarande. En del av åtgärderna har blivit färdiga under förra planeringsomgången och en del är s.k. bestående åtgärder som fortsätts t.ex. som tjänstearbete utan någon tidtabell för färdigställande. Rinta-Jaskari berättade att Österbottens räddningsverk har beställt en hydrokopter, som passar t.ex. för att rädda små djur.

- b. Kevään tulvatilanne Kyrönjoella – Vårens översvämningsläge i Kyro älv

Katja Haukilehto kertoi tämän kevään tulvatilanteesta, joka on ennusteiden mukaan jäämässä keskimääräiseksi (liite 3). Kuivuusriski on olemassa. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen tulvantorjuntaorganisaatio on muuttunut eläkkeelle jääntien seurauksena. Uusi tulvantorjuntaorganisaatiokaavio löytyy liitteestä 3.

Katja Haukilehto berättade om översvämningsläget i vår, som förutspås bli genomsnittligt (bilaga 3). Det finns risk för torkan. Sammansättningen av NTM-centralen i Södra Österbottens organisation för bekämpning av översvämningsrisker har ändrats pga. att många har gått i pension. Det nya organisationsschemat för bekämpning av översvämningsrisker finns som bilaga 3.

- c. ClimVeTuri-hanke – Projektet ClimVeTuri

Suomen ympäristökeskus etsii ClimVeTuri-hankkeeseen pilottivesistöalueita (https://www.syke.fi/fi-FI/Tutkimus_kehittaminen/Tutkimus_ja_kehittamishankkeet/Hankkeet/ClimVeTuri). Tulvaryhmässä sovittiin, että Kyrönjokea ehdotetaan hankkeen pilottialueeksi.

Finlands miljöcentral söker pilotvattendragsområden till projektet ClimVeTuri (https://www.syke.fi/fi-FI/Tutkimus_kehittaminen/Tutkimus_ja_kehittamishankkeet/Hankkeet/ClimVeTuri). Översvämninggruppen kom överens om att föreslå Kyro älv som projektets pilotområde.

10. Seuraavat kokoukset – Nästa möten

Seuraava kokous järjestetään 26.9.2019, klo 9.30-15.00 (tarkentuu lähempänä) Ilmajoella.

Nästa möte arrangeras i Ilmajoki 26.9.2019, kl. 9.30-15.00 (preciseras närmare).

LIITTEET - BILAGOR

- LIITE/BILAGA 1. Tulvariskien hallinnan suunnittelu (esitys) – Planering av hantering av översvämningrisker (framställning)
- LIITE/BILAGA 2. Kyrönjoen tulvakartoitusten tilanne (esitys) – Läget för översvämningsskartering i Kyro älv (framställning)
- LIITE/BILAGA 3. Tulvatilanne Kyrönjoella (esitys) – Översvämningssläget i Kyro älv (framställning)